

prijevod

M. Valerii Martialis

Epigrammata

Ovaj izbor Marcijalovih epigrama nema neki tematski okvir. Ipak su na njega, donekle, utjecala dva faktora: kratkoća i jasnoća. Prvi, jer je upravo kod tih najkraćih oblika najbolje uočljiv karakter Marcijalovih epigrama, i drugi, što za razumijevanje nije potreban nikakav komentar koji je katkada neophodan, ali umanjuje neposrednost pjesničkog djela.

(I 38)

Quem recitas meus est, o Fidentine, libellus:
sed male cum recitas, incipit esse tuus.

(I 63)

Ut recitem tibi nostra rogas epigrammata. Nolo.
non audire, Celer, sed recitare cupis.

(I 112)

Cum te non nossem, dominum regemque vocabam:
nunc bene te novi: iam mihi Priscus eris.

(II 3)

Sexte, nihil debes, nil debes, Sexte, fatemur.
debet enim, si quis solvere, Sexte, potest.

(II 20)

Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus.
nam quod emas possis iure vocare tuum.

(II 21)

Basia das aliis, aliis das, Postume, dextram.
dicis "Utrum mavis? elige." Malo manum.

(III 39)

Iliaco similem puerum, Faustine ministro
lusca Lycoris amat. Quam bene lusca videt!

Marko Valerije Marcijal

Epigrami

Preveo Damir Salopek

(I 38)

Knjižica koju recitiraš moja je, o Fidentine:
No kad recitiraš nju loše, tad tvoja je sva.

(I 63)

Moliš da svoje epigrame tebi recitiram. Neću.
Ti recitirati njih želiš, a nikako čut.

(I 112)

Dok te poznavao nisam gospodinom zвах te i kraljem:
Dobro upoznah te već: od sad ćeš Prisko mi bit.*

(II 3)

Ništa ne duguješ, Sekste, to priznajem, Sekste, baš ništa.
Dužan je naime taj, kadar tko vratit je dug.

(II 20)

Paulo kupuje pjesme, recitira njih kao svoje.
S pravom su njegove sad kad ih je kupio on.

(II 21)

Jednima poljupce daješ, a drugima desnicu. Meni
Kažeš nek biram od tog. Radije ruku mi daj.

(III 39)

Dječak što ilijskom služi** krasnome nalik je, taj je
čoravoj Likori drag. Kako je dobar joj vid!

(V 73)

Non donem tibi cur meos libellos
oranti totiens et exigenti
miraris, Theodore? Magna causa est:
dones tu mihi ne tuos libellos.

(VII 3)

Cur non mitto meos tibi, Pontiliane, libellos?
Ne mihi tu mittas, Pontiliane tuos.

(VII 77)

Exigis ut nostros donem tibi, Tuca, libellos.
non faciam: nam vis vendere, non legere.

(IX 10)

Nubere vis Prisco: non miror, Paula; sapisti.
ducere te non vult Priscus: et ille sapit.

(X 8)

Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam
nolo: anus est. Vellem, si magis esset anus.

(X 46)

Omnia vis belle, Matho, dicere. Dic aliquando
et bene; dic neutrum; dic aliquando male.

(XII 12)

Omnia promittis cum tota nocte bibisti;
mane nihil praestas. Pollio, mane bibe.

(XII 20)

Quare non habeat, Fabulle, quaeris
uxorem Themison? habet sororem.

(XII 23)

Dentibus atque comis - nec te pudet - uteris emptis.
quid facies oculo, Laelia? non emitur.

(V 73)

Zašto ne dajem tebi knjige moje
Kad me toliko puta moliš, tražiš,
Ti se, Todore, čudiš. Razlog velik
To je: knjige da ti mi ne daš tvoje.

(VII 3)

Zašto ti, Pontilijane, ja ne šaljem knjižice moje?
Razlog je taj: da ti tvoje mi ne šalješ tad.

(VII 77)

Tražiš me, Tuka, da tebi knjižice darujem svoje.
Neću, jer prodati njih želiš, a čitati ne.

(IX 10)

Udat se želiš za Priska: baš mudra si, nije mi čudno.
Prisko pak ne želi to: mudar je, vjeruj, i on.

(X 8)

Paula me hoće za muža, no ja je ženiti neću:
Stara je. Htio bih ja bar da je starija još.

(X 46)

Sve želiš kazati lijepo. Ded, Mato, koji put reci
dobro i osrednje; daj, koji put reci i zlo.

(XII 12)

Sve obećavao ti si dok pio si čitave noći;
Ujutro ništa od tog. Polio, ujutro pij.

(XII 20)

Pitaš, Fabule, kako to da nema
Onaj Temison ženu. Ima sestru.

(XII 23)

Kupljenom služiš se kosom i zubima, Lelijo, takvim.
Što ćeš sa okom? Ta njeg kupiti ne možeš već.

Bilješke

- * - riječima dominus i rex običavali su u Rimu klijenti oslovljavati svoje patrone.
- ** - Iliaco.....ministro: riječ je o Ganimedu, sinu trojanskog kralja Trosa, kojega je Zeus u liku orla ugrabio i postavio za vinotoču olimpskim bogovima.